

استاندارد آموزش شایستگی

عنوان آموزش شایستگی

آتش نشانی حوادث رانندگی

گروه شغلی

حمل و نقل

کد ملی آموزش شایستگی

۵۴۱۲-۱۳-۰۰۵-۱

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۳ / ۱۲ / ۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شایستگی : ۱-۰۰۵-۱۳-۵۴۱۲

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته حمل و نقل :
آقایان مهندس موسوی ، فرح آبادی ، بهادری ، دست کشاورز

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شایستگی :
- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان خراسان رضوی

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران ، خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ،

تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۷ - ۶۶۹۴۴۱۲۰

پلاک ۹۷ دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci@yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	حسین رضاپور	کاردانی	علوم پایه نظامی	مؤسس و مدیر برنامه ریزی و آموزش آموزشگاه سفیران سلامت و ایمنی راهها، مدیر عامل شرکت ایمنی یکتا اطمینان ایرانیان، کارشناس حمل و نقل و ترافیک، مسئول سابق بازرسی پلیس راه استان خراسان رضوی، مدیر اجرایی بازبینی اجزاء فنی ناوگان حمل و نقل مسافری پایانه های معراج و امام رضا(ع) مشهد	۲۷ سال	تلفن ثابت: ۰۵۱۳۸۲۱۰۳۹۱ تلفن همراه: ۰۹۱۵۶۲۳۲۲۷۳ ایمیل: rezapour.۹۳۴۵@gmail.com آدرس: مشهد/بلوار پیروزی/بلوار دلاوران/دلاورا(خ) رهایی / رهایی ۶/۵/۵ پلاک ۶
۲	محمد مهدی رجائی	کارشناس	مدیریت عملیات آتش نشانی و حوادث	سرپرست آموزشهای تخصصی سازمان آتش نشانی مشهد	۱۰	تلفن ثابت: ۰۵۱۳۷۵۳۷۰۳۳ تلفن همراه: ۰۹۱۵۱۱۰۹۳۳۱ ایمیل: kh.r.fireman@gmail.com آدرس: مشهد/سازمان آتش نشانی شهرداری مشهد
۳	حسن سلمانی بیدسکان	کارشناس ارشد	ریاضی کاربردی	سرپرست ادرا آموزش سازمان آتش نشانی مشهد	۵ سال	تلفن ثابت: ۰۵۱۳۷۵۳۷۰۳۳ تلفن همراه: ۰۹۱۵۵۰۶۲۳۱۹ ایمیل: kh.r.fireman@gmail.com آدرس: مشهد/سازمان آتش نشانی شهرداری مشهد
۴	سید مجتبی احمدی	دکتری	پزشکی	مدیر عامل جمعیت هلال احمر استان خراسان رضوی	۲۰	تلفن ثابت: ۰۵۱۳۷۶۷۱۲۰۰ تلفن همراه: ۰۹۱۵۱۵۶۹۹۴۹ ایمیل: generaldirector@rcs-khr.ir آدرس: مشهد: بلوار سجاد/بزرگمهر شمالی/جمعیت هلال احمر خراسان رضوی
۵	هادی امیدوار	کارشناس ارشد	مدیریت ترافیک	فرمانده پلیس راه مشهد- سرخس، کارشناس رسمی دادگستری	۱۵	تلفن ثابت: ۰۵۱۳۵۲۲۴۰۷۵ تلفن همراه: ۰۹۱۵۵۱۷۷۲۳۵ ایمیل: www.hadi.omidvar@gmail.com آدرس: مشهد/قاسم آباد/فلاحي ۳۲ پ ۲۰/۴
۶	نصیر برادران رحمانیان	کارشناس ارشد	عمران/راه و ترابری	رئیس ایمنی و ترافیک سازمان حمل و نقل و پایانه های استان خراسان رضوی	۱۰	تلفن ثابت: ۰۵۱۳۷۶۵۰۱۵۶ تلفن همراه: ۰۹۱۳۶۱۹۴۴۵۶ ایمیل: nb-rahmani@yahoo.com آدرس: مشهد/نیش تقاطع خیام - فردوسی/ساختمان اداره کل حمل و نقل و پایانه های استان خراسان رضوی
۷	مهدی محمود آبادی	کارشناس ارشد	مهندسی حمل و نقل و ترافیک	کارشناس ارشد حمل و نقل و پایانه های استان خراسان رضوی	۱۰	تلفن ثابت: ۰۵۱۳۷۶۱۸۲۲۲ تلفن همراه: ۰۹۱۵۳۱۶۰۳۰۶ ایمیل: mehdimahmudabadi@yahoo.com آدرس: مشهد/بلوار سجاد/چهار راه خیام /خیابان بیستون پ ۲۵
۸	حمید رضا جعفری	کارشناس	علوم انتظامی	رئیس پلیس سابق راهور استان خراسان رضوی، کارشناس رسمی دادگستری	۳۰	تلفن ثابت: ۰۵۱۳۸۹۳۷۴۴۴ تلفن همراه: ۰۹۱۵۳۱۷۰۵۰۸ ایمیل: آدرس: مشهد/بلوار دانشجو/دانشجو پ ۲۰ پ ۹۰
۹	سلیمان ایزدی	کارشناس ارشد	مدیریت شهری و بحرانهای شهری	رئیس فرهنگ ترافیک راهور استان خراسان رضوی	۱۵	تلفن ثابت: ۰۵۱۳۷۱۳۲۵۳۸ تلفن همراه: ۰۹۱۵۲۰۴۱۳۳۵ ایمیل: soleimanizadi@yahoo.com آدرس: مشهد/بلوار عبدالمطلب/۱۸ پ ۳/۲۸
۱۰	یوسف پورعلی	کارشناس	علوم انتظامی	رئیس سابق پلیس راه استان خراسان رضوی، کارشناس رسمی دادگستری	۳۳	تلفن ثابت: ۰۵۱۳۵۰۱۱۳۵۵ تلفن همراه: ۰۹۱۵۳۱۱۸۹۲۰ ایمیل: آدرس: مشهد/بلوار اقبال لاهوری /اقبال ۱۰ پ ۱۵

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات ای است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شایستگی:
آتش نشان حوادث رانندگی با خاموش کننده های دستی
شرح استاندارد آموزش شایستگی:
آتش نشان حوادث رانندگی با خاموش کننده های دستی از جمله شایستگی های گروه حمل و نقل می باشد که باید با ایجاد شدن انواع حریق آشنا شود و راهکارهای جلوگیری از دامنه آتش و جلوگیری از آن را در حوادث رانندگی و پس از مشاهده علائم آتش سوزی در خودرو را بداند. با روش انتقال حرارت کاملاً آشنا و اصول رعایت همه جانبه کالاهای مواد خطرناک (حمل ، بارگیری و بارگذاری) را بشناسد.
ویژگی های کارآموز ورودی :
حداقل میزان تحصیلات : خواندن و نوشتن حداقل توانایی جسمی و ذهنی : داشتن سلامت کامل جسمانی و روانی مهارت های پیش نیاز : -
طول دوره آموزش :
طول دوره آموزش : ۳۱ ساعت
- زمان آموزش نظری : ۱۸ ساعت
- زمان آموزش عملی : ۱۳ ساعت
- زمان کارورزی : - ساعت
- زمان پروژه : - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
- کتبی : ۲۵٪
- عملی : ۶۵٪
- اخلاق حرفه ای : ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان :
دارا بودن مدارک فوق دیپلم، لیسانس و بالاتر در یکی از گرایش های آتش نشانی و ایمنی با حداقل سه سال سابقه کار عملیاتی در سازمان های آتش نشانی

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

آتش نشان حوادث رانندگی با خاموش کننده های دستی

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Accident with fire extinguisher handy

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

-امدادگر سوانح و حوادث رانندگی

-استاندارد NFPA

-استاندارد B.S

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع

د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل / شایستگی^۱

- شایستگی ها / کارها^۲

ردیف	عناوین
۱	تشخیص تئوری حریق مقدماتی
۲	تشخیص تئوری حریق پیشرفته
۳	بکارگیری اصولی خاموش کننده های دستی "کپسول آتش نشانی" در حوادث رانندگی"
۴	شناخت و بکارگیری اصول برخورد با حریق در حوادث و سوانح رانندگی در راه ها
۵	
۶	
۷	
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	
۱۳	
۱۴	
۱۵	

^۱. Occupational / Competency Standard

^۲. Competency / task

	زمان آموزش			عنوان: تشخیص تئوری حریق مقدماتی
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۴	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
در برگه استاندارد تجهیزات ، مواد و ابزار به طور کامل و به ازای هر نفر و برای یک کارگاه ۱۵ نفره ثبت شده است	دانش :			آشنایی با سازمان های بحران مدار
			۱	آشنایی با وظایف سازمان های بحران مدار
			۱	آشنایی با آتش و سوختن
			۲	آشنایی با ایمنی در خودرو و پیشگیری از حریق در خودرو قبل ، حین و بعد از تصادف و برخورد
	مهارت :			چگونگی تعامل با کلیه سازمان های بحران مدار شهر و جاده
		۱		چگونگی دسترسی و نحوه برقراری ارتباط و درخواست امداد از سازمان های ذیربط در وقت طلایی قبل از گسترش یا انفجار خودرو
		۱		انجام اعمال پیشگیرانه در وقت طلایی پس از مشاهده نقطه آغازین حادثه در خودرو
		۱		درک و شناخت از اقدامات عملیاتی امداد آتش نشانی در بحرانهای ترافیکی و انجام خاموش کردن آتش خودرو در راهها
	نگرش :			
	- احاطه به وظایف انسانی در برخورد و امداد رسانی ایمن به سرنشینان و خودرودر حین آتش سوزی			
	ایمنی و بهداشت :			
	- گوشزد رعایت کامل ایمنی قبل از امداد در راهها - گوشزد استفاده از خاموش کننده های دستی متناسب با نوع مواد مشتعل شده یا هر ماده ای که می تواند در کاهش یا قطع یکی از اضلاع آتش کمک کند			
	توجهات زیست محیطی :			
- درک پرهیز از اقداماتی که به گسترش آتش و دامن زدن به یک فاجعه انسانی کمک می نماید				

	زمان آموزش			عنوان : تشخیص تئوری حریق پیشرفته
	جمع	عملی	نظری	
	۶	۲	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
در برگه استاندارد تجهیزات ، مواد و ابزار به طور کامل و به ازای هر ۵ نفر و برای یک کارگاه ۱۵ نفره ثبت شده است	دانش :			مثبت حریق "هرم آتش"
			۱	روشهای انتقال حرارت
			۱	روشهای اطفاء انواع مواد
			۱	انواع گازها و حدود اشتعال آن
	مهارت :			شناسایی و درک تشکیل آتش
		۱		شناسایی و قابلیت تشخیص انواع اطفاء حریق " جامدات ، مایعات و گازها "
	نگرش :			- آگاهی کامل از مثلث حریق و روشهای جلوگیری از انتقال حرارت و چگونگی اطفاء انواع حریق
	ایمنی و بهداشت :			- رعایت کامل اصول ایمنی خود و سرنشینان خودرو و تأمین محیط امن با استفاده از چراغهای آذرخشی. - استفاده از ابزار و تجهیزات اطفاء حریق متناسب با نوع مواد مشتعل شده در تصادف رانندگی
	توجهات زیست محیطی :			- جلوگیری از دامنه آتش و تخریب محیط زیست

	زمان آموزش			عنوان : بکارگیری اصولی خاموش کننده های دستی "کپسول آتش نشانی" در حوادث رانندگی
	جمع	عملی	نظری	
	۷	۳	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
در برگه استاندارد تجهیزات ، مواد و ابزار به طور کامل و به ازای هر ۵ نفر و برای یک کارگاه ۱۵ نفره ثبت شده است				دانش :
			۱	خاموش کننده های دستی آتش نشانی
			۱	انواع خاموش کننده های دستی آتش نشانی در جهان و ایران
			۱	ضرورت نگهداری و نصب خاموش کننده های دستی آتش نشانی در خودروها
			۱	حمل و استفاده از خاموش کننده های در انواع خودروها شخصی و عمومی
				مهارت :
		۱		قابلیت استفاده از انواع خاموش کننده های دستی آتش نشانی در حوادث رانندگی
		۱		بررسی استاندارد بودن و اعتبار مصرف خاموش کننده ها
		۱		بررسی در دسترس بودن خاموش کننده ها در خودرو و درک زمان استفاده از آنها در وقت طلایی
				نگرش :
-درک کامل حمل و آماده بکاری و ضرورت استفاده از خاموش کننده های دستی آتش نشانی در خودروها				
			ایمنی و بهداشت :	
-رعایت کامل اصول ایمنی خود و سرنشینان خودرو و تأمین محیط امن با استفاده از چراغهای آذرخشی.				
-استفاده از ابزار و تجهیزات اطفاء حریق متناسب با نوع مواد مشتعل شده در تصادف رانندگی				
			توجهات زیست محیطی :	
-جلو گیری از دامنه آتش و تخریب محیط زیست				

	زمان آموزش			عنوان :
	نظری	عملی	جمع	
	۴	۴	۸	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
در برگه استاندارد تجهیزات ، مواد و ابزار به طور کامل و به ازای هر ۵ نفر و برای یک کارگاه ۱۵ نفره ثبت شده است.				دانش :
			۱	آشنایی با مراقبت و مواظبت پس از تصادف و ایجاد حریق
			۱	آشنایی با اهمیت "ساعت طلایی" پس از حادثه رانندگی و تلاش برای بهره جستن از زمان و استفاده بهینه از وقت در حوادث رانندگی منجر به ایجاد حریق
			۱	آشنایی با ایجاد محل و محیط امن و سپس شروع امداد آتش نشانی با استفاده از خاموش کننده های دستی آتش نشانی به خودرو حادثه دیده
			۱	آشنایی با تهدیدات خطرهای حریق و نوع محموله های خطرناک خودروها و موقعیت و نوع برخورد آن ها در تصادفات رانندگی
				مهارت:
		۱		انجام مراقبت و مواظبت پس از تصادف و ایجاد حریق
		۱		درک کردن و فهمیدن اهمیت "ساعت طلایی" پس از حادثه رانندگی و تلاش برای بهره جستن از زمان و استفاده بهینه از وقت در حوادث رانندگی منجر به ایجاد حریق
		۱		ایجاد محل و محیط امن و سپس شروع امداد آتش نشانی با استفاده از خاموش کننده های دستی آتش نشانی به خودرو حادثه دیده
		۱		چگونگی تشخیص و شناخت تهدیدات خطرهای حریق باتوجه به تقسیم بندی انواع گروه های مواد خطرناک و نوع محموله خودروها و موقعیت و نوع برخورد آنها در تصادفات رانندگی

	زمان آموزش			عنوان : شناخت و بکارگیری اصول برخورد با حریق در حوادث و سوانح رانندگی در راه ها
	نظری	عملی	جمع	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
	نگرش :			
	-درک عواقب و خطرات آتش سوزی در خودرو			
	ایمنی و بهداشت :			
	- رعایت کامل اصول ایمنی			
	توجهات زیست محیطی :			
	- جلوگیری از دامنه آتش و تخریب محیط زیست			

- برگه استاندارد ابزار و تجهیزات و مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	گازوییل	معمولی	۱۵ لیتر	
۲	بنزین	معمولی	۱ لیتر	
۳	تشتک فلزی	معمولی	۱ عدد	
۴	صندلی خودرو	معمولی	۳ عدد	
۵	خاموش کننده CO ₂	استاندارد	۲ عدد	
۶	خاموش کننده آب و گاز	استاندارد	۲ عدد	
۷	خاموش کننده پودری	استاندارد	۳ عدد	
۸	تخته وایت برد	استاندارد	۱ عدد	
۹	ویدئو پرژکشن	استاندارد	۱ عدد	
۱۰	رایانه	استاندارد	۱ عدد	
۱۱	دوربین فیلم برداری و عکس برداری	استاندارد	۱ عدد	
۱۲	پرینتر	استاندارد	۱ عدد	
۱۳	فندک مناسب	معمولی	۳ عدد	
۱۴	جزوه آموزشی	معمولی	۱۵ عدد	

توجه:

- ابزار و تجهیزات و مواد به ازاء ۵ نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود.

– منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	کنترل خطرات ترافیکی و غیر ترافیکی جاده	فرامرز فرجی	-	۸۸	تهران. ماهنامه داخلی ناجیان ۱۳۳ شماره ۱۱	سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری تهران
۲	عملیات نجات در تصادفات جاده ای	امیر یاسر شاه علیلو	-	۱۳۹۱	تهران	www.amirshahaliloo@yahoo.com www,iran۱۳۵.blogfa.com
۳	خاموش کننده های آتش نشانی	atashsetizan.blogsky.com	-	-	-	atashsetizan.blogsky.com
۴	اصول و مهارتهای آتش نشانی	سازمان آتش نشانی	-	۱۳۸۹	تهران	سازمان آتش نشانی
۵	آیین نامه اجرایی حمل و نقل جاده ای مواد خطرناک	سازمان حمل و نقل و پایانه های کشور	-	۱۳۸۰	تهران	سازمان حمل و نقل و پایانه های کشور

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	www.fu-kh.com
۲	www.nfpa.com
۳	www.niosh.com
۴	www.chemtrec.c.m
۵	www, .sha.com
۶	www.fire۱۳۵.ir
۷	www.ghoghnoos۱۳۵.blogfa.com
۸	www.iran۱۳۵.blogfa.com
۹	www.atashsetizan.blogsky.com